

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 13989-01-16 עיריית תל-אביב-יפו ואח' נ' קווינס מועדון בע"מ ואח'

לפני כבוד השופטת פנינה נויבירט**התובעת:****עיריית תל-אביב-יפו
ע"י ב"כ עו"ד דוד ששון****נגד****הנתבעים:****1. קווינס מועדון בע"מ
2. משה טוריסקי
ע"י ב"כ עו"ד גיא אבידן**

חקיקה שאזכרה:

חוק הסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב), תשנ"ג-1992: סע' 8, 8(ג)

חוק הגנת הדייר [נוסח משולב], תשל"ב-1972

פקודת מס הכנסה [נוסח חדש]: סע' 119א(א), 119א(א)(1)

חוק החברות, תשנ"ט-1999: סע' 6

חוק ההתיישנות, תשי"ח-1958: סע' 9

מיני-רציו:

* ביהמ"ש דחה תביעה לתשלום חוב ארנונה. הצדדים חלוקים בסוגיית התיישנות התביעה ובשאלה האם התקיימו יסודות עילת אחריות אישית של בעל שליטה ומנהל בחברה.

* ארנונה – גבייתה – התיישנות

* ארנונה – גבייתה – מבעל מניות בחברה

.

תביעה לתשלום חוב ארנונה. הצדדים חלוקים בסוגיית התיישנות התביעה ובשאלה האם התקיימו יסודות עילת אחריות אישית של בעל שליטה ומנהל בחברה.

.

בית המשפט דחה את התביעה, ופסק כלהלן:

בפסיקת בית המשפט המחוזי בעניין זהבי נקבע כי סעיף 8 לחוק ההסדרים אינו מאריך את תקופת ההתיישנות של חוב החברה, ועל כן העירייה אינה יכולה לתבוע את החוב בהליך אזרחי נגד בעל השליטה בחלוף שבע שנים להיווצרות החוב. כך שמועד הפסקת הפעילות אינו המועד הקובע לחישוב תקופת ההתיישנות, כי אם מועד היווצרות החוב.

במקרה דנן, לא הוגשה תביעה אזרחית נגד החברה עד לאחר התיישנות התביעה נגדה. התביעה נגד החברה וטוריסקי הוגשה למעלה משש שנים לאחר מועד הפסקת הפעילות – אליבא דגרסת העירייה,

כאשר העירייה מבקשת לחייב את טוריסקי בחובות ארנונה שחלפו יותר משבע שנים מיצירתם, מבלי שהוצגה הצדקה ממשית לכך.

הטענה להעדפת נושים לא הוכחה. העדפת הנושים אינה יסוד מיסודותיה של עילת התביעה לפי סעיף 8(ג) לחוק ההסדרים, ואינה נמנית על הנסיבות המיוחדות המנויות בסעיף 119א(א) לפקודת מס הכנסה. על כן, אין בטענה לעניין העדפת נושים כדי לשנות מהמסקנה כי עילת התביעה לפי סעיף 8(ג) לחוק ההסדרים אכן התיישנה.

פסק דין

1. תביעה לתשלום חוב ארנונה בגין החזקתה של הנתבעת 1, חברת קווינס מועדון בע"מ בנכס הנמצא ברח' הרצל 146 בתל אביב - יפו (להלן: "הנכס"). חוב הארנונה נצבר בשני חשבוניות חוזה: ח-ן 10015831 לתקופה 1.1.08 – 1.12.08 וח-ן 10015834 לתקופה 1.11.05 – 31.12.06 וכן 1.3.07 – 30.4.08. נכון למועד הגשת התביעה עמד סכום החוב הכולל על סך של 384,737 ₪.

רקע כללי

2. הנתבעת 1, חברת קווינס מועדון בע"מ (להלן: "קווינס") היא חברה פרטית שהפעילה את עסקה בנכס, הנמצא בתחום השיפוט של התובעת, עיריית תל - אביב - יפו (להלן: "העירייה"). קווינס אינה חברה פעילה. הנתבע 2, מר משה טוריסקי (להלן: "טוריסקי") הוא הבעלים וכן שימש כמנהל בפועל של קווינס.

ברבות השנים צברה קווינס חובות ארנונה לעירייה. בין השנים 2004 ל- 2007 בוצעו הסדרי חוב לקווינס על ידי העירייה, בעקבות הליכי גבייה מנהליים. אך לטענת העירייה הסדרים אלה לא כובדו במלואם, התשלומים התקבלו בדיעבד ושוויו לתקופות חוב מוקדמות, כך שבפועל קווינס לא שילמה דבר עבור ארנונה בקשר לנכס בהתייחס למועדי החיוב דלעיל. תביעה זו הוגשה כנגד קווינס, בעלת החוב, וכן כנגד טוריסקי, בעל השליטה בקווינס.

3. לאורך השנים התקיימה תכתובת בין הצדדים ביחס לחוב הנטען. בשנת 2014 הודיעה העירייה כי תנקוט בהליכי גבייה מינהלית נגד טוריסקי. ביום 31.3.14 הגיש טוריסקי עתירה מנהלית כנגד העירייה, בגדרה עתר למתן סעד הקובע כי העירייה מנועה מלנקוט כנגדו הליכי גבייה מינהליים (ע"מ 60504-03-14) [נבן]. ביום 16.9.14 ניתן פסק דין שמחק את העתירה, לנוכח הודעת העירייה כי לאחר בדיקת הנתונים בתיק, לא תפעל כנגד העותר באמצעות הליכי גבייה מנהלית.

תביעה זו הוגשה כנגד קווינס וכן כנגד טוריסקי, בעילות של הרמת מסך ההתאגדות והטלת אחריות אישית על טוריסקי כבעל מניות ואורגן בקווינס בשל הפרת חובת תום

הלב, אגב ביצוע העדפת נושים אסורה, כמו גם בעילה לפי [סעיף 8\(ג\) לחוק ההסדרים](#) [במשק המדינה \(תיקוני חקיקה להשגת יעדי תקציב\)](#), התשנ"ג – 1992 (להלן: "חוק ההסדרים"). במסגרת הליך זה הגיש טוריסקי הודעה לצדדים שלישיים כנגד מי שלדבריו ניהלו בפועל את קווינס. במסגרת הליך גישור שהתנהל מחוץ לכתלי בית המשפט הגיעו טוריסקי והצדדים השלישיים להסכם פשרה לפיו נדחתה ההודעה לצדדים שלישיים ללא צו להוצאות (פסק דין מיום 19.2.20).

תמצית טענות הצדדים

4. העירייה ביססה את תביעתה האישית נגד טוריסקי בעילה של הרמת מסך סטטוטורית מכוח [סעיף 8\(ג\) לחוק ההסדרים](#), אחר שטוריסקי לא הוכיח כי לא נטל נכס מנכסי קווינס ללא תמורה, וכן בעילה של הטלת אחריות אישית על בעל שליטה בשל הפרת חובת תום הלב, אגב ביצוע העדפת נושים אסורה. העירייה טענה שהתביעה לא התיישנה, שכן העדפת הנושים הסתיימה רק בשנת 2009, וכן טענה כי יש להאריך את תקופת ההתיישנות בחצי שנה בשל עתירה מנהלית שהגיש טוריסקי שאינה באה במניין. העירייה טענה עוד כי טוריסקי הודה שקיבל 40,000 ₪ מבעלי מניות אחרים בקווינס במסגרת הסדר שהושג בעקבות הליך זה. לדבריה כספים אלה שייכים לקווינס. בנוסף נטען כי המועדון ששימש את קווינס נמכר, תמורת 124,050 ₪, במאי 2008. אך לא סופק הסבר מספק למשיכת הכספים במהלך שנת 2009. לדברי העירייה טוריסקי ביצע העדפת נושים גלויה בכך ששילם חובות לבנק ולרשויות אחרות לאחר הפסקת פעילות החברה, אך לא הסדיר את חוב הארנונה. התנהלות זו, יחד עם איחור עקבי בתשלום חובות ארנונה מיום הקמת העסק – מצדיקים הטלת אחריות אישית על טוריסקי.

5. לטענת טוריסקי דין התביעה להידחות. טוריסקי הכחיש את החוב וכן טען כי התביעה התיישנה, שכן היא הוגשה בגין חובות ארנונה נטענים לתקופה שהסתיימה ביום 1.12.2008, כאשר עילת התביעה האחרונה נוצרה ביום 1.1.2008. טוריסקי הדגיש כי הליכי גבייה מינהליים אינם עוצרים את מרוץ ההתיישנות בתביעת ארנונה, וכי תחולתה של הלכה פסוקה זו היא רטרואקטיבית. טוריסקי הוסיף וטען כי גם עילת התביעה האישית מכוח [סעיף 8\(ג\) לחוק ההסדרים](#) התיישנה, שכן פעילותה של קווינס הופסקה בחודש במאי 2008, כך שחלפו שבע שנים ממועד הפסקת הפעילות עד להגשת התביעה. טוריסקי הכחיש כל העדפת נושים וכן משיכת נכסי קווינס ללא תמורה. הוא טען כי כספים שהתקבלו ממכירת נכסי קווינס שימשו לכיסוי חובות לכלל הנושים, כולל העירייה. הוא גם הפנה לחוות דעת המומחה מטעמו לפיה לא הועברו לו נכסים מנכסי קווינס. טוריסקי טען עוד כי אף חוות דעת שהוזמנה על ידי התובעת עצמה אישרה שלא בוצעה הברחת נכסים. בנוסף טען טוריסקי כי סכום הפשרה שקיבל מצדדים שלישיים בהליך גישור שנים לאחר תום פעילות קווינס – אינו רלוונטי שכן אין המדובר בכספיה של קווינס.

דין והכרעה

6. הצדדים חלוקים בסוגיית התיישנות התביעה ובשאלה האם התקיימו יסודות עילת תביעת חוב הארנונה מטוריסקי. לאחר שעיינתי בטענות הצדדים ושמעתי את עדיהם הגעתי לכלל מסקנה כי דין התביעה להידחות.

התיישנות התביעה כנגד קווינס וכנגד טוריסקי בעילת הרמת מסך ובעילת סעיף 8(ג) לחוק ההסדרים

7. העירייה הגישה תביעתה זו כנגד קווינס מתוקף היותה רשומה בספרי העירייה כמחזיקה בנכס, המצוי בתחום השיפוט של העירייה, וכנגד טוריסקי בעילה של הרמת מסך והטלת אחריות אישית על טוריסקי כבעל שליטה בתאגיד, בשל הפרת חובת תום הלב מחמת העדפת נושים פסולה, כמו גם מכוח הוראת [סעיף 8\(ג\)](#) לחוק ההסדרים, המקימה חזקה לפיה הפסקת פעילותה של חברה שווה להעברת נכסיה לבעלי השליטה ללא תמורה, כך שבמקרה זה ניתן לגבות מבעל השליטה (ולא מהנכסים) את חוב המס.

בהינתן כי החוב מתייחס לתקופה המסתיימת בשנת הכספים 2008, הרי שהמועד בו נוצרה עילת התביעה לגביית חוב הארנונה בגין שנת כספים זו בשל הרמת מסך חל ביום 1.1.08, כך שעילת תביעה זו התיישנה, והעירייה לא חלקה על כך בסיכומיה.

8. אני מוצאת כי גם עילת התביעה מכוח [סעיף 8\(ג\)](#) לחוק ההסדרים התיישנה.

הוראת [סעיף 8\(ג\)](#) מאפשרת לרשות המקומית לגבות את חוב הארנונה שהותירה חברה פרטית שהפסיקה את פעילותה מבעל השליטה באותה החברה, כדלקמן:

”8. (ג) על אף הוראות סעיף קטן (א) והוראות כל דין, היה הנכס נכס שאינו משמש למגורים, והמחזיק בו הוא חברה פרטית שאינה דייר מוגן לפי [חוק הגנת הדייר](#) [נוסח משולב], התשל”ב-1972 (בסעיף זה – עסק), ולא שילם המחזיק את הארנונה הכללית שהוטלה עליו לפי סעיף קטן (א), כולה או חלקה, רשאית הרשות המקומית לגבות את חוב הארנונה הסופי מבעל השליטה בחברה הפרטית, ובלבד שהתקיימו לגביו הנסיבות המיוחדות המנויות בסעיף 119א(א) [לפקודת מס הכנסה](#), בשינויים המחויבים; בסעיף זה – ”חוב ארנונה סופי” – חוב לתשלום ארנונה, שחלף לגביו המועד להגשת השגה, ערר או ערעור, לפי הענין (בסעיף זה – הליכי ערעור), ואם הוגשו הליכי ערעור או תובענה אחרת – לאחר מתן פסק דין חלוט או החלטה סופית שאינה ניתנת לערעור עוד; ”חברה פרטית” – כהגדרתה ב[חוק החברות](#), התשנ”ט-1999; ”בעל שליטה” – כהגדרתו בסעיף 119א [לפקודת מס הכנסה](#).”

כעולה מהוראת סעיף זה, העירייה רשאית לגבות חוב ארנונה סופי מבעל שליטה בחברה פרטית, בכפוף להתקיימות הנסיבות המנויות [בסעיף 119א\(א\)](#) [לפקודת מס הכנסה](#) [נוסח חדש], בשינויים המחויבים.

9. בהתאם [לסעיף 119א\(א\)\(1\) לפקודת מס הכנסה](#), במקרה של חברה שהעבירה את נכסיה ללא תמורה או בתמורה חלקית, מבלי שנותרו לה אמצעים בישראל לסילוק החוב, ניתן לגבות את חוב המס (ובהתאמה לענייננו, את חוב הארנונה) ממי שקיבל לידיו את נכסי החברה בנסיבות כאמור, כדלקמן:

119א.א(1) היה לחבר-בני-אדם חוב מס ונתפרק או העביר את נכסיו ללא תמורה או בתמורה חלקית בלי שנותרו לו אמצעים בישראל לסילוק החוב האמור, ניתן לגבות את חוב המס שהחבר חייב בו ממי שקיבל את הנכסים בנסיבות כאמור."

10. במקרה דנן חובה של קווינס התגבש כבר בשנת 2008. על פי חוות דעתו של רו"ח רונן גמליאל מטעמו של טוריסקי (להלן: "רו"ח גמליאל") בחודש מאי לשנה זו גם הפסיקה קווינס את פעילותה (עמ' 2 לחוות דעת גמליאל מיום 17.3.14). קביעה זו לא נסתרה, בהיעדר אינדיקציה לפעילות מהותית זולת החזקת חשבון בנק בו יתרת כספים מסוימת והמשך תשלומים לספקים במהלך שנת 2009, ואחר שהוצגו אסמכתאות למכירת פעילותה של קווינס עוד בשנת 2008 (ראו לעניין זה את עדותו של רו"ח גמליאל בחקירתו הנגדית בעמ' 27 לפרוטוקול הדיון מיום 24.2.20, שורות 6 – 8, בעמ' 35 לפרוטוקול הדיון מיום 29.4.21, שורות 5 – 9, וכן עמ' 36, שורות 17 – 21). כך שהטענה כי הפסקת הפעילות נעשתה בשנת 2009 – מוטלת כשלעצמה בספק.

11. בין כך ובין כך, בפסיקת בית המשפט המחוזי בעניין [ע"א \(מחוזי ת"א\) 18820-08-19](#) [עיריית תל-אביב-יפו נ' זהבי](#) [נבו] (28.6.2020) (עניין זהבי) נקבע כי [סעיף 8 לחוק ההסדרים](#) אינו מאריך את תקופת ההתיישנות של חוב החברה, ועל כן העירייה אינה יכולה לתבוע את החוב בהליך אזרחי נגד בעל השליטה בחלוף שבע שנים להיווצרות החוב. כך שמועד הפסקת הפעילות אינו המועד הקובע לחישוב תקופת ההתיישנות, כי אם מועד היווצרות החוב.

זאת בהתחשב במנגנון העוצמתי שניתן בידי הרשות המחוקקת בהוראת סעיף זה, המאפשר הרמת מסך בקלות רבה יחסית לעומת מנגנון הרמת המסך המעוגן בהוראת [סעיף 6 לחוק החברות](#), התשנ"ט-1999. תכלית הסעיף היא הרחבת בסיס הגבייה על ידי יצירת חייב נוסף, כאשר הנסיבות המיוחדות המנויות [בסעיף 119א\(א\) לפקודת מס הכנסה](#), בהן הפסקת פעילות החברה, אינן מוסיפות יסודות לעילת התביעה המקורית. על כן, שעה שהחוב התיישן, עילת התביעה מכוחו התיישנה אף היא, כדלקמן (פסקה 30 לפסק הדין):

"מכאן עולה בבירור שהמחוקק ראה לנגד עיניו את עקרון הרחבת הגבייה ואת זה ביקש המחוקק לקדם. האפשרות שהוספת יסוד לעילה בדרך של הפנייה לסעיף אחר תאריך את תקופת ההתיישנות נראית בנסיבות אלה בלתי סבירה ורחוקה ממטרת המחוקק."

12. בית המשפט בעניין זהבי נדרש גם לטענת העירייה בדבר תחולתה של ההלכה שנקבעה בפסק הדין בע"א 667/80 עיזבון ויליאמס נ' *Israel British Bank (London)*, פ"ד לח(3) 645 (עניין ויליאמס) שלא שונתה בדיון הנוסף שהתקיים בעניין זה (ד"נ 32/84 עיזבון ויליאמס נ' *Israel British Bank (London)*, מד(2) 265 (1990)), לפיה אחד מיסודות עילת תביעת יתרת חובה בחשבון הוא משלוח דרישת תשלום בידי הבנק, כאשר ממועד זה יש למנות את תקופת ההתיישנות. בעניין זהבי נקבע, כי בשונה מעניין ויליאמס, במקרה דנן החוב כבר התגבש נגד החברה, והעירייה היתה יכולה לפעול לגבייתו, כאשר הוראת סעיף 8 לחוק ההסדרים מאפשרת תביעה בגין אותו חוב מגובש כלפי חייב נוסף – בעל השליטה, כדלקמן (פסקאות 33 – 35):

"במקרה שבו אנו עוסקים, לעומת זאת, החוב כבר התגבש כלפי החברה, כלומר העירייה יכלה לפעול לגבייתו כנגד החברה, והמחוקק בתיקון סעיף 8 נתן לעירייה, בגין אותו חוב מגובש כלפי החברה, "חייב" נוסף, הוא בעל השליטה... אין ספק שהמחוקק לא התכוון לאפשר לעירייה לישון על זכויותיה במשך שנים, ואז בחלוף 7 שנים ממועד יצירת החוב להעניק לה זכות לתבוע את בעל השליטה בסך החוב, שהתיישן. מטרת המחוקק הייתה לשפר את מצבם הכלכלי של הרשויות המקומיות, מצבם הכלכלי לא ישתפר אם יישנו על זכויותיהן ולא ימהרו לתבוע את הארנונה המגיעה להן מהחייב העיקרי בעודו פעיל וחי."

נימוקים אלה נכונים במקרה שלפני. חובה של קווינס התגבש זה מכבר, ולמעשה לא הוצגה הצדקה כלשהי לעיתוי הגשת התביעה.

13. אמנם בפסיקת בית המשפט המחוזי בע"א (מחוזי י-ם) 9899-05-20 הרי נ' עיריית ירושלים [נבו] (6.8.2020) (עניין הרי) היתה עמדת המותב שונה מאשר בעניין זהבי, בין היתר בנימוק כי עמדה הגורסת כי יש להגיש את התביעה הן כנגד החברה והן כנגד בעל השליטה בתוך שבע שנים ממועד החוב, מעלה קושי שכן בטרם נכנסה החברה לפירוק או בטרם הפסיקה פעילותה, לא ניתן לפנות לבעל השליטה.

ברם הקביעה בעניין הרי נסמכה, בין היתר, על נסיבותיו הייחודיות של אותו המקרה – עת הוגשה תחילה תביעה כנגד החברה עצמה נגדה ניתן פסק דין ארבע שנים קודם שהפסיקה את השימוש החשבונאי באישיותה המשפטית ושהודיעה על הפסקת פעילותה, כאשר שנתיים לאחר הפסקת פעילותה הוגשה התביעה נגד בעל השליטה (פסקה 24). בית המשפט העליון דחה את הערעור על פסק הדין בעניין הרי מבלי להכריע בשאלת התיישנותה של תביעה שהוגשה נגד בעל שליטה לפי סעיף 8(ג), בקבעו כי עיקרו של פסק הדין בעניין הרי – בעניינים שבעובדה (רע"א 6967/20 הרי נ' עיריית ירושלים [נבו])

(11.11.2020), וכן השוו להנמקה דומה שניתנה בפסק הדין שניתן בת"א (מחוזי י-ם) [12925-12-19 עיריית ירושלים נ' עילית השכרת ציוד לאירועים בע"מ](#), פסקה 31 [נבו] (2.7.2024).

נסיבות המקרה דנן שונות מנסיבות המקרה בעניין הרי. במקרה דנן לא הוגשה תביעה אזרחית נגד קווינס עד לאחר התיישנות התביעה נגדה. התביעה נגד קווינס וטוריסקי הוגשה למעלה משש שנים לאחר מועד הפסקת הפעילות – אליבא דגרסת העירייה, כאשר העירייה מבקשת לחייב את טוריסקי בחובות ארנונה שחלפו יותר משבע שנים מיצירתם, מבלי שהוצגה הצדקה ממשית לכך.

על רקע האמור, ומיתר הטעמים שפורטו לעיל, בנסיבות המקרה דנן איני מתרשמת כי די בנימוק לפיו לא ניתן לפנות לבעל השליטה בטרם נכנסת החברה לפירוק כדי להצדיק הוספת יסודות לעילת התביעה המקורית ולהאריך את תקופת ההתיישנות.

המנגנון המעוגן בהוראת [סעיף 8\(ג\)](#) לחוק ההסדרים של "הרמת מסך סטטוטורית" מאפשר לעירייה לתבוע את חוב הארנונה אף מבעלי השליטה במקרה של הפסקת פעילות, ובכך למנוע התחמקות מהסדרת חובות ארנונה באמצעות הפסקת פעילות. במקרה בו פעילותה של החברה הופסקה, ייתבע בעל השליטה תחתיה. מנגנון זה עומד לרשותה של העירייה בנוסף לאפשרות העומדת לעירייה להגשת תביעה כנגד בעל שליטה בעילת הרמת מסך ההתאגדות ואחריות אישית. אין תכלית בהארכת תקופת ההתיישנות בתביעות לפי [סעיף 8\(ג\)](#) לחוק ההסדרים כך שזו תימנה בהכרח ממועד הפסקת הפעילות כאמור. די בכך שבמהלך תקופת ההתיישנות ממועד היווצרות החוב תעמוד לעירייה האפשרות לתבוע הן את החברה, והן – במקרה של הפסקת פעילות – את בעל השליטה בה (להרחבה על הרקע לחקיקת [סעיף 8](#) ופרשנותו בבתי המשפט ראו בעניין זהבי, פסקאות 23 – 26).

14. לטענת העירייה לנוכח העובדה כי העדפת הנושים הסתיימה בשנת 2009 הרי שלא התיישנה התביעה גם בעילת [סעיף 8\(ג\)](#) לחוק ההסדרים. כפי שאפרט להלן, הטענה להעדפת נושים לא הוכחה, כך שאין די בטענה זו. למען הסר ספק אבהיר עוד, כי העדפת הנושים אינה יסוד מיסודותיה של עילת התביעה לפי [סעיף 8\(ג\)](#) לחוק ההסדרים, ואינה נמנית על הנסיבות המיוחדות המנויות [בסעיף 119א\(א\)](#) [לפקודת מס הכנסה](#). העדפת הנושים גם אינה יסוד עילת תביעה כלשהי (כי אם פרמטר לקיומה של עילת תביעה). למעלה מכך, אין בעובדה כי לקווינס היו נכסים עובר להפסקת פעילותה שהועברו לנושים אחרים – כדי להאריך את תקופת ההתיישנות של חובה של קווינס, אחר שהחוב התיישן. זאת מאחר, שכאמור, הנסיבות המיוחדות המנויות [בסעיף 119א\(א\)](#) [לפקודת מס הכנסה](#) – אינן מוסיפות יסודות לעילת התביעה המקורית, ומיתר הטעמים שפורטו לעיל. על כן אין בטענה לעניין העדפת נושים כאמור כדי לשנות מהמסקנה כי עילת התביעה לפי [סעיף 8\(ג\)](#) לחוק ההסדרים אכן התיישנה.

טענה נוספת אותה העלתה העירייה היא כי במסגרת הסכם פשרה לו הגיע טוריסקי עם הצדדים השלישיים להליך דנן, בעקבותיו נדחתה ההודעה כנגד צדדים שלישיים (בפסק דין מיום 19.2.20), שולם לטוריסקי סך של 40,000 ₪, וזאת לסילוק כל הטענות בקשר עם הליך זה ובקשר עם קווינס (ראו בעמ' 20 לפרוטוקול הדיון מיום 24.2.20, שורות 25 – 26). לדברי העירייה תשלום הכספים לסילוקן של טענות כלפי צדדים שלישיים בהליך לתביעת חוב ארנונה של קווינס הוא למעשה פיצוי שנועד להסדרת חוב ארנונה של קווינס לעירייה. כך שניתן לראות בעובדה כי כספים אלה שולשלו לכיסו האישי של טוריסקי כמקימה עילת תביעה כלפי טוריסקי עצמו. ברם משהתיישנה התביעה בעילת [סעיף 8\(ג\)](#) לחוק ההסדרים הרי שלא ניתן להחיות עילת תביעה זו בעקבות מעשה מאוחר של הנתבע במהלך בירורו של ההליך, שאינו הודאה מפורשת בקיום זכות העירייה, בהתאם לאמות המידה המעוגנות בהוראת [סעיף 9 לחוק ההתיישנות](#). בהינתן כי טוריסקי מעולם לא הודה בקיומה של זכות לעירייה, ודבק בטענה כי התביעה נגדו התיישנה, הרי שאין בהסכם הפשרה כדי לשנות מהמסקנה כי התביעה בעילת [סעיף 8\(ג\)](#) לחוק ההסדרים התיישנה.

15. משהתיישנה התביעה בעילת [סעיף 8\(ג\)](#) לחוק ההסדרים מתייתרת ההכרעה במחלוקת הצדדים בדבר הוכחת עילת תביעה זו. במאמר מוסגר אציין כי בהתאם להלכה הפסוקה, הנטל להוכחת אי נטילת נכס מנכסי החברה ללא תמורה מוטל על טוריסקי (השוו – [רע"א 7392/12 רומנו נ' עיריית יהוד מונסון](#) [נבו] (25.10.2012)).

במקרה דנן, הוצגה על ידי טוריסקי תשתית ראייתית מספקת התומכת בטענתו כי לא בוצעה העברת נכסים לטוריסקי. אפנה לעניין זה לקביעותיו של רו"ח גמליאל כי התמורה שהתקבלה ממכירת רכוש החברה במועד הפסקת הפעילות (בסך 110,000 ₪ בתוספת מע"מ) קוזה מול ההפסדים, כי "הבעלים לא משכו כספים מהחברה בסמוך לפני או לאחר מועד הפסקת הפעילות", כי "לא שולמה למשה טוריסקי כל משכורת ולא הועברו אליו כספים אחרים מהחברה", וכן כי "לא הועבר לבעל שליטה כלשהו בחברה כל נכס עובר לתקופת הפסקת הפעילות ... ולמעשה כל רכוש של החברה נמכר לצורך כיסוי של התחייבויותיה" (סעיפים 5.4, 5.9, 6.3 – 6.4 לחוות דעת גמליאל, ראו גם בחקירתו הנגדית של רו"ח גמליאל בעמ' 34, שורות 30 – 32). קביעות אלה נתמכו באסמכתאות לפיהן החברה המשיכה לפרוע את חובותיה לספקים ואף הגיעה ליתרת חובה בשל כך (וראו, בין היתר, בשאלת ב"כ העירייה לרו"ח גמליאל ובתשובתו של רו"ח גמליאל בעניין, בעמ' 35, שורות 1 – 9). די בכך כדי לבסס את הרושם לכך שלא בוצעה העברת נכסים לטוריסקי.

למען הסר ספק, גם העדפת הנושים הנטענת (שכאמור, אינה יסוד מיסודותיה של עילת תביעה לפי [סעיף 8\(ג\)](#) לחוק ההסדרים) – לא הוכחה, כפי שארחיב להלן. לנוכח האמור, ובהינתן מועד הפסקת פעילותה של קווינס במהלך שנת 2008, הרי שאין די בהסכמות אליהן הגיע טוריסקי עם הצדדים השלישיים במסגרת הסדר שגובש בהליך גישור

שהתנהל מחוץ לכתלי בית המשפט, ושפרטיו (זולת הסכום ששולם) – לא נחשפו, כדי לבסס את הטענה להעברת נכסים במסגרת פעילותה של קווינס.

אחריות אישית

16. בגדרה של תביעה זו תבעה העירייה את טוריסנקי בעילת אחריות אישית של בעל שליטה ומנהל בחברה ובהתאם לחובת תום הלב. על פניו, ההסדר הספציפי המעוגן בהוראת [סעיף 8\(ג\)](#) לחיובו של בעל שליטה בחברה אינו חוסם את העירייה מלתבוע את חוב הארנונה מבעל מניות או מבעל השליטה בחברה מכוח אחריות אישית ([ע"א \(מחוזי ת"א\) 41681-07-25 עיריית תל-אביב-יפו נ' שמחת חשמונאים בע"מ](#), פסקה 27 [נבו] (25.3.2026)). עם זאת לא התרשמתי כי הוצג ביסוס מספק לייחוס אחריות אישית לטוריסנקי להסדרת חוב הארנונה.

בהתאם להלכה הפסוקה, ככלל, אין אורגן או נושא משרה בחברה נושא באחריות אישית בגין הפרת חוזה בין מאן דהו לבין החברה, כאשר האורגן או נושא המשרה אינו צד להתקשרות. הפסיקה אמנם הכירה באפשרות להטלת אחריות אישית על בעל מניות או נושא משרה להפרת חוזה, אף שלא התחייב באופן אישי ליטול על עצמו את התחייבויות החברה. ברם אפשרות זו נשמרת למקרים חריגים בלבד, בהם מוכח חוסר תום לב סובייקטיבי, שיש בו סממנים של הטעייה או מרמה.

נקיטת מבחן מחמיר זה להטלת אחריות אישית על בעל מניות או נושא משרה בחברה מתחייבת, נוכח עיקרון האישיות המשפטית הנפרדת של החברה, ועל מנת להימנע מתוצאה של יצירת מעין חוזה בין התובע לבין בעל מניות או נושא משרה בחברה, בהיעדר התחייבות אישית מטעם האחרון כלפיו ([ע"א 7721/22 ד"ר ולטר נ' עו"ד שטבהולץ](#), פסקאות 60 – 62 [נבו] (24.12.2024); [ע"א 3807/12 מרכז העיר אשדוד ק.א בע"מ נ' שמעון](#), פסקה 62 [נבו] (22.1.2015); [ע"א 313/08 נשאשיבי נ' רינראוי](#), סד(1) 398 (2010), פסקה 46 לפסק דינו של כב' השופט דנציגר; [ע"א 10385/02 מכנס נ' ריגנט השקעות בע"מ](#), פ"ד נח(2) 53, 58 (2003)).

17. הפסיקה הכירה בכך שבתביעת בעלי נכס את החברה השוכרת את הנכס ואת בעל השליטה בה בגין אי תשלום חוב ארנונה, עשויה ההתחמקות מתשלום ארנונה לעלות כדי אי קיום חוזה בתום לב, המצדיק כי חובותיה של חברה ייוחסו גם לבעל שליטה בה. אך זאת במקרים חריגים, ובנסיבות ייחודיות, בהן התנהגות מובהקת העולה כדי אי קיום חוזה בתום לב בידי גורם שבידו היתה למעשה השליטה הבלעדית על דרך התנהלות החברה.

אפנה, לעניין זה, [לע"א 8910/05 א. אדמון בע"מ נ' וינבלט](#), פסקה 32 [נבו] (20.9.2007) - שצוטט בסיכומי העירייה. במקרה זה יוחסה אחריות חוזית לבעל השליטה שהיה הכוח

הפועל היחיד מאחורי החברה, ישב בפועל במושכר ולא שילם ארנונה משך כל שנות ישיבתו במושכר. בהתאם לאמות מידה נוקשות אלה, איני מתרשמת מהוכחת חוסר תום לב סובייקטיבי מצד טוריסקי, שיש בו סממנים של הטעיה או מרמה, המצדיק ייחוס אחריות אישית במישור החוזי.

18. עיקר טענת העירייה היא כי טוריסקי העדיף באופן שיטתי להימנע מתשלום דווקא לעירייה, אך הסדיר את חובה של קווינס לכל בעלי החוב האחרים. כתימוכין לטענתה הפנתה העירייה לחקירתו הנגדית של טוריסקי בהליך דנן, בגדרה אישר טוריסקי כי קווינס המשיכה לפרוע חובותיה גם לאחר מכירת המועדון, ועד לשנת 2009, ובלשונו (במענה לשאלה: "אז אתה לא יודע מה נעשה ב-110 אלף ₪ ואתה לא יודע ששילמו את החובות לעירייה?"): "קיבלנו 100 אלף שהלכו לבנק, בכסף הזה כיסנינו את החובות הפתוחים חלק לעירייה, עד שהכסף נגמר, כי נשארנו עם חוב לעירייה, לבנק ולרשויות המדינה", וכן: "נותר חוב בבנק, את זה אני יודע, כתבתי תצהיר. ראיתי את מה שהרו"ח כתב. נותר חוב של 36 אלף שקלים בבנק בערך, הוא כוסה על ידי אור מער. על ידי השותפים. כשסגרנו את החברה היו חובות לחברה. החוב נסגר ב-2009" (עמ' 27 לפרוטוקול הדיון מיום 24.2.20, שורות 1 – 2, 6 – 8).

העירייה טענה כי רו"ח גמליאל אישר בחקירתו הנגדית בבית המשפט כי קווינס שילמה את מלוא חובותיה, מלבד החובות לעירייה. העירייה הפנתה עוד לתשובותיו של טוריסקי בחקירתו הנגדית מהן עולה כי אין לו תירוץ ממשי להעדפת הנושים שבוצעה, כדלקמן (במענה לשאלה: "אז למה כולם קיבלו את פירעון החובות שלהם ואנחנו לא?"): "לא יודע. כשנסגרה החברה היה חוב לעירייה, יתרת חוב, יתרת חוב לבנק, ולמדינה. השותפים החליטו לשלם את החוב לבנק, כי זה מה שנקרא בנק משפחתי. מאור נתן את הערבות האישית שלו שם, הם החליטו לשלם כי רצו לחיות באופן נורמלי", וכן (במענה לשאלה: " ... ואתם ממשיכים לשלם תשלומים. תסביר לי מי מקבל פה את ההחלטות למי לשלם? למה כולם מקבלים את כל החוב ואנחנו לא?"): " ... לא יודע. לא הייתי שם באותה תקופה ..." (שם, שורות 14 – 16, וכן בעמ' 28, שורה 5).

19. ברם אין די בתשתית הראייתית שהוצגה כדי לבסס הטענה לחוסר תום לב סובייקטיבי מצידו של טוריסקי לשם חיובו האישי בחוב הארנונה.

מעדותו של טוריסקי בחקירתו הנגדית, שצוטטה לעיל, עולה כי אין עסקין בסיטואציה מובהקת של העדפת נושים, שכן טוריסקי העיד כי מכספים שהתקבלו ממכירת המועדון בשנת 2008 כוסו גם חובותיה של קווינס לעירייה, ובלשונו: "חובות פתוחים חלק לעירייה, עד שהכסף נגמר, כי נשארנו עם חוב לעירייה, לבנק ולרשויות המדינה" (עמ' 27, שורות 1 – 2). עדות זו מגובה בממצאי חוות הדעת של רו"ח גמליאל לפיהם בוצעו תשלומים לעירייה עד למועד הפסקת פעילותה של קווינס, כדלקמן: "עד למועד הפסקת הפעילות שילמה החברה באופן שוטף תשלומים לספקים ולעובדים, לרבות תשלומים לעיריית תל אביב, כאשר את כל הפסדי החברה מימנו בעלי מניותיה; במהלך השנים

2007-2008 שילמה החברה לעיריית תל אביב 68 אלף ₪ (סעיפים 6.1 – 6.2 לחוות דעת גמליאל).

רו"ח גמליאל הבהיר בעדותו בחקירתו הנגדית בבית המשפט כי בשלהי שנת 2007 ניתנו לעירייה המחאות על סך של 4,000 ₪, אותן פרעה העירייה עד לחודש נובמבר 2008. כך שניתן ללמוד כי לעירייה שולמו כספים גם לאחר הפסקת פעילותה של קווינס. הוא העריך כי באותה המידה ייתכן שחלק מהתשלומים ששולמו לאחר חודש מאי 2008 – היו תשלומים באמצעות המחאות שנמסרו לספקים אחרים קודם לכן, ממש כפי שנמסרו לעירייה, ומכאן כי לא ניתן להתרשם באופן מובהק מקיומה של העדפת נושים, ובלשונו: "... דבר אחד אי אפשר לראות פה ואני לא יודע לתת עליו תשובה, יכול להיות שחלק מהתשלומים שרואים פה אולי ניתנו לספקים לפני המועד הזה. במרץ, אפריל כמו שהעירייה קיבלה ב 31.12.2007, 12 שיקים של 4,000 ₪ שנפרעו עד 17.11.2008. באותה מידה יכול להיות שגם השיקים האחרים שנפרעו בבנק אחרי 4.5.2008 ניתנו לספקים לפני התאריך הזה", וכן: "אחרי התאריך שהיא הפסיקה לפעול המשיכו לרדת בבנק תשלומים לספקים, לא יודע אם ניתנו לספקים לפני או אחרי הפסקת הפעילות, בין הספקים שקיבלו כסף יש גם את עיריית תל אביב שקיבלה 4,000 ₪ מידי חודש שניתנו לה גם לאחר הפסקת פעילות" (עמ' 35 לפרוטוקול הדיון מיום 29.4.21, שורות 5 – 9; עמ' 36, שורות 11 – 13).

נתונים אלה לא נסתרו על ידי העירייה. ההיפך הוא הנכון, במכתב משרד רו"ח ספורטה פן ושות' מיום 23.5.13, שבדק את דוחותיה הכספיים של קווינס לשנת 2007 נכתב כי "ככל שניתן לקבוע כי החברה הפסיקה את פעילותה העסקית אנו סבורים כי לא בוצע מעשה של הברחת נכסים/ מרמה ע"י בעל המניות". כעולה ממכתב נוסף מיום 3.9.13, בהתייחס לנתוני שנת 2007, במהלך שנה זו שולמו על ידי קווינס לספקים ונותני שירותים כספים בסך כולל של 514,876 ₪, כאשר לעירייה שולם סך של 51,022 ₪. אמנם נכתב כי "נתון זה מצביע לכאורה על העדפת נושים ע"י מנהלי החברה", ברם נתונים אלה תומכים דווקא במסקנה כי אין עסקינן בהעדפת נושים מובהקת, מהנימוקים שפורטו לעיל.

עוד עולה מהנתונים שהוצגו, כי נכון ליום 31.12.08 היתה קווינס נתונה בהפסד מצטבר בסך של 825,000 ₪, כי קווינס הפסיקה את פעילותה על רקע קשייה הכלכליים, וכי לא נותרו לה נכסים מכל סוג במועד הפסקת הפעילות (סעיפים 5.1 – 5.3 לחוות דעת גמליאל). גם נתונים אלה לא נסתרו. כך שניתן להתרשם כי אי הסדרת חוב הארנונה נבעה מקשיים כלכליים.

20. קווינס ובעלי השליטה בה לא התכחשו, אם כן, באופן גורף לחובות הארנונה. בוצעו תשלומים על חשבון חוב הארנונה אף לאחר הפסקת פעילותה של קווינס, ואי הסדרת מלוא החוב נבעה מקשיים כלכליים שהובילו גם להפסקת פעילותה של קווינס כאמור. בהיעדר ראיות לסתור נתונים אלה, לא ניתן להתרשם מהעדפת נושים מובהקת, ולא ניתן לקבוע באופן פסקני כי העירייה הופלתה לרעה ביחס לנושים אחרים.

רו"ח גמליאל אמנם העיד בחקירתו הנגדית כי על פי הדוחות הכספיים "החברה לא חייבת לאף ספק כלום כולל עיריית תל אביב", הגם שהבהיר כי אין הדבר אומר כי לא נותר חוב לעירייה, ובלשונו: "לפי הכרטסת אין חוב לעיריית תל אביב. וזה לא אומר שאין חוב. לא נרשם בכרטסת שום חוב לעיריית תל אביב ... " (עמ' 35 לפרוטוקול הדיון מיום 29.4.21, שורות 4, 24 – 26). לנוכח הבהרתו זו של רו"ח גמליאל כי התייעוד בכרטסת על היעדר חובות אינו שולל את האפשרות כי נותרו חובות כלפי ספקים שונים, הרי שלא ניתן, בהסתמך על התייעוד שבכרטסת, ועל עדות זו בדבר היעדר חובות לספקים ולעירייה, לקבוע כי החוב היחיד אותו לא פרעה קווינס הוא חובה של העירייה.

21. אשר לתפקודו של טוריסקי בשנים 2008 – 2009 - התקופה ביחס אליה העלתה העירייה טענה להעדר נזקים – מעדותו של טוריסקי עצמו ניתן ללמוד כי היה מעורב בענייניה של קווינס, חרף מצבו הבריאותי הנטען באותה התקופה. טוריסקי אישר בחקירתו הנגדית כי היה מורשה חתימה בקווינס, וכי בלעדיו לא ניתן היה להוציא כספים מהחברה (עמ' 21 לפרוטוקול, שורות 10, 12). טוריסקי גם אישר כי נכח באופן פיזי במפגשים בעירייה לצורך הסדרת החוב על השנים 2003 - 2007, הגם שבהמשך עדותו חזר בו מהדברים בטענה כי אינו זוכר זאת (עמ' 22, שורות 1, 3).

עם זאת, טוריסקי לא שימש ככוח הפועל היחיד מאחורי קווינס. כעולה מהתשתית הראייתית שהוצגה, הצדדים השלישיים להליך – דוד בייגלאייזן, הרצל מער, איתמר גונשורביץ ומאיר קליינר, היו מעורבים באופן אקטיבי בניהול ענייניה של קווינס ובפירעון חובותיה (סעיפים 7 – 8 לתצהיר העדות הראשית מטעם טוריסקי, ובעדות שצוטטה לעיל, עמ' 27 לפרוטוקול הדיון מיום 24.2.20, שורות 1 – 2, 6 – 8, 14 – 16, וכן ראו בהודעה על העברת מניות בקווינס מיום 13.8.03, בהודעה מיום זה על מינויים של בעלי המניות הנוספות, בפרוטוקול אסיפת קווינס מיום 8.8.03, במסגרתה הוחלט על העברת חלק ממניות טוריסקי לבעלי מניות אלה ועל מינויים כמנהלים בחברה, ובהעתק הדו"ח השנתי של קווינס לרשם החברות מיום 18.7.07 בו תיעוד לבעלי המניות בקווינס). גם מטעם זה לא ניתן להתרשם כי עסקינן בהתנהלות חסרת תום לב מובהקת מצידו של טוריסקי.

בסיכומיה טענה העירייה כי טוריסקי הוא "בעל שליטה שמעולם לא שילם תשלום ארנונה במועדו" (סעיף 15 לסיכומים). ברם בהינתן הראיות לכך שלאורך שנות פעילותה, ואף לאחר הפסקת פעילותה, נשאה קווינס בתשלומי ארנונה, הרי שאין עסקינן במציאות מובהקת של חוסר תום לב כנטען.

22. נמצאנו למדים כי אין עסקינן בחברה שלא שילמה מעולם את חיובי הארנונה, או שחדלה לשלם את חיובי הארנונה קודם להפסקת פעילותה, כך שלא ניתן להתרשם מהעדפת נושים מובהקת. קווינס לא הסדירה את מלוא חובה לעירייה על רקע קשיים כלכליים, שהובילו להתפרקותה. מעבר לכך, טוריסקי לא היה בעל השליטה והמנהל היחיד

בקווינס, לא שימש ככוח הפועל היחיד בקווינס, ולא היה האחראי הבלעדי לאי הסדרת חובותיה. נסיבות אלה אינן מבססות חוסר תום לב סובייקטיבי של טוריסקי בגינו לא הוסדר חוב הארנונה, ברמה המצדיקה הטלת אחריות אישית על טוריסקי וייחוס חובותיה של קווינס אליו. על כן התביעה לייחוס חובותיה של קווינס לטוריסקי בעילת הטלת אחריות אישית – נדחית.

23. משנדחתה התביעה כנגד טוריסקי בעילת הטלת אחריות אישית, מתייתרת ההכרעה במחלוקת הצדדים בשאלה האם עילה זו התיישנה אם לאו. למעלה מן הצורך אבהיר, כי מאחר שלא הוצגה ראיה מובהקת להעדפת נושים, דומה כי לא הוצג ביסוס מספק לטענה לעילת תביעה שקמה לאחר שנת 2008. עוד אבהיר, כי בהתאם לפסיקת בית המשפט העליון בתביעות ארנונה כנגד נישום, כפי המקרה דנן, הליכי גבייה מנהליים אינם עוצרים את מירוץ ההתיישנות, כאשר תחולתה של הלכה זו אינה פרוספקטיבית גרידא ([רע"א 4302/16 עיריית ירושלים נ' פרידמן](#), עמ' 17 - 22 [נבו] (16.4.2018)), כך שגם מטעם זה דין התביעה להידחות.

סוף דבר

24. התביעה נדחית. אני מחייבת את העירייה לשלם לטוריסקי הוצאות משפט ושכ"ט עו"ד בסך כולל של 25,000 ₪, שישולם בתוך 30 יום.

ניתנה היום, בה' אב תשפ"ו, ב19 יולי 2026, בהעדר הצדדים.

[בעניין עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חקיקה ועוד באתר נבו – הקש כאן](#)

נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה